

сприяння вирішенню основних завдань діяльності господарюючого суб'єкта.

Отже, підтримка ефективного здійснення обліку та контролю в управлінні розвитком економічних систем є надзвичайно важливим у досягненні стратегічних цілей підприємства в мабцтньому.

Література.

1. Бондаренко Н.М. Теоретичні основи організації обліку на підприємстві / Н.М. Бондаренко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 4. – 2014 р. – С. 10-14

2. Бочуля Т.В. Інноваційний розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством: монографія / Т.В. Бочуля. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2015. – 404 с.

3. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: [монографія] / Л.В. Гнилицька. – К.: КНЕУ, 2012. – 305 с.

4. Гриципен Д.О. Бухгалтерський облік в системі управління економіко-екологічною безпекою промислових підприємств: монографія / Д.О. Гриципен. – Житомир: ЖДТУ, 2015. – 540 с.

5. Ивашкевич В.Б. Организация управленческого учета по центрам ответственности и местам формирования затрат // Бухгалтерский учет, № 5, 2000. – С. 56-59.

6. Савченко Н.М., Савченко Р.О. Облік і контроль як складові управління, 2010- УДК 658.513 pbo.ztu.edu.ua »

КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

***ЧУПРІН Є.С., АСПИРАНТ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ***

***ПАКУЛІНА А.А., К.Е.Н., ДОЦ., ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ***

Сучасні реалії економіки країни, а також процеси розвитку ринкових відносин вимагають від підприємств більш детального і глибокого вивчення змін, що відбуваються, і побудови стратегій розвитку та адаптації. Одним із ключових напрямів роботи на підприємстві є управління економічною безпекою підприємства, як

умова забезпечення його антикризового стану. Запровадження контролінгу дасть змогу допомогти вчасно та правильно оцінити стан підприємства і оперативно відшукати оптимальне управлінське рішення для ефективного використання фінансових ресурсів.

Контролінг є дієвою координуючою системою взаємозв'язку між формуванням інформаційної бази, аналізом, плануванням та внутрішнім контролем, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень. Водночас контролінг можна інтерпретувати як систему інформації, координації всіх підсистем управління, що передбачає використання методів і процедур із бюджетування, стратегічного планування, управлінського обліку, фінансової діагностики, інвестування, управління ризиками та внутрішнього контролю, які в сукупності зорієнтовані на підвищення ефективності фінансово-економічних рішень і збільшення вартості підприємства [1].

Необхідність впровадження контролінгу в діяльність вітчизняних підприємств обумовлена наступним вимогами: законодавчими (формування пакету нормативних та законодавчих документів, що забезпечують економічну свободу в рамках податкового законодавства); теоретичними (трансформація вітчизняної обліково-аналітичної і економічної школи; адаптація закордонного обліку до вітчизняної теорії і практики); практичними (необхідність впровадження якісно нових технологій управління підприємством з метою адаптації системи управління підприємством до мінливих умов господарювання) [2].

Управління економічною безпекою підприємства є важливим напрямом прибуткової роботи підприємства. Впровадження контролінгу дає змогу вчасно та точно оцінити стан підприємства та швидко знайти оптимальне управлінське рішення щодо ефективного використання фінансових ресурсів.[3].

Контролінг дозволяє здійснити постійний контроль над досягненнями як стратегічних, так і оперативних цілей функціонування підприємства, за цим принципом доцільно виділити стратегічний і оперативний контролінг управління потенціалом економічної безпеки. Мета стратегічного контролінгу являє собою забезпечення відповідного рівня потенціалу економічної безпеки в довгостроковому періоді, мета оперативного контролінгу являє собою забезпечення відповідного рівня потенціалу економічної безпеки в

короткостроковому періоді шляхом розробки та реалізації відповідних заходів щодо використання наявних ресурсів, активізації інноваційної та підприємницької діяльності.

Механізм реалізації системи контролінгу на підприємстві здійснюється за послідовністю етапів: передпроектне обстеження; оптимізація організаційної структури і системи внутрішнього документообігу; організація роботи окремих служб або їх певних функцій; формування системи управлінського обліку на основі впровадження ефективної облікової політики; розробка і впровадження системи планування (бюджетування); формування системи управління підприємством за допомогою системи стратегічних контрольних показників [4].

Здійснення таких функцій, як інформаційно-аналітична, контрольна, консультативна, координаційна має забезпечити контроль над процесом використання ресурсів які перетворюються на витрати та створюють небезпеку щодо перевищення бюджету грошових коштів, а також над задіянням можливостей при запобіганні небезпек і кризових явищ [5].

Таким чином, умовою реалізації функцій управління потенціалом економічної безпеки задля підтримання конкурентних переваг та безперервної діяльності є контролінг як забезпечуючої системи із визначеними функціями. Інтеграцію та координації стратегічних і тактичних планів через удосконалення дій щодо адаптації елементів економічної безпеки з застосуванням інструментів контролінгу у внутрішньому середовищі. Розширення можливостей використання розробленого інформаційного забезпечення управління у просторі і часі функціонування підприємства та управління потенціалом економічної безпеки.

Література.

1. Терещенко О.О., Сташук Д.М., Савчук Д.Г. Сучасний стан і перспективи розвитку фінансового контролінгу (до підсумків українсько-російського "круглого столу"). Фінанси України. 2011. № 2. С. 117-126.
2. Прохорова В. В., Баранівська С. В. Механізм впровадження системи контролінгу на вітчизняних підприємствах. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. № 49. С. 140-145.
3. Райхман Т. Менеджмент и контроллинг. Одни цели – разные пути и инструменты. Международный бухгалтерский учет. 1999. №5. С. 26–36.
4. Сливінська О.Б. Впровадження системи контролінгу на підприємствах України. АГРОСВІТ. 2015. № 11. с. 34-37.

5. Шатохін О.Г., Зданевич Є.С. Контролінг та його функції в системі управління конкурентоспроможністю підприємствам. Ефективна економіка.2014. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_5_9.

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

***ВОЛКОВА О.Ю., ЗДОБУВАЧ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА***

Основою економічного розвитку будь-якого суб'єкта господарської діяльності є не тільки прибуток, але і його безпека. У зв'язку з цим в сучасних умовах господарювання істотно зростає роль звітних даних як джерела достовірної й об'єктивної інформації про фінансово-господарську діяльність. На наш погляд, виникає потреба взаємозалежного вирішення проблем забезпечення економічної безпеки й використання достовірної й релевантної обліково-аналітичної інформації. Аналіз літературних джерел свідчить про необхідність розробки механізму використання обліково-аналітичної інформації в системі забезпечення економічної безпеки бізнесу.

Важливими завданнями системи забезпечення економічної безпеки є сприяння досягненню керованості підприємства та дієвого контролю діяльності підприємства. На наш погляд, економічна безпека підприємства це матеріальна база підприємства загалом; стан підприємства, за якого використання найефективніших корпоративних ресурсів дозволяє захистити підприємство від загроз або непередбачених обставин (негативний вплив зовнішніх та внутрішніх загроз), а також забезпечує досягнення мети бізнесу в умовах конкуренції та ризиків.

Потреба в забезпеченні обліково-аналітичної інформації сьогодні ускладнена низкою чинників: невідповідність обліково-аналітичної інформації, що формується в системі бухгалтерського

---

* Науковий керівник – Ковальова О.В., к.е.н., доцент